

Nr 101.

Ankom till riksdagens kansli den 8 maj 1936 kl. 12 m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående gäldandet av vissa kostnader dels i anledning av jagaren Klas Ugglas grundstötning dels ock för inköp av drivmedel till flottan.

(1:a avd.)

1:o) Uti en den 6 mars 1936 dagtecknad proposition (nr 189) har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogat utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen medgiva, att ett i samma statsrådsprotokoll omförmält belopp av 436,116 kronor 55 öre må gäldas av det i riksstaten för budgetåret 1935/1936 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

Sedan jagaren Klas Ugcla den 8 december 1934 grundstött vid ön Vens sydöstra kust, bemyndigade marinförvaltningen Göteborgs bogserings- och bärgningsaktiebolag att söka av grundet losstaga och till Malmö införa jagaren mot den gottgörelse, som kunde komma att avtalas mellan parterna eller i brist på åsämjande skulle fastställas i rättegång vid Stockholms rådhusrätt samt på villkor i övrigt att gottgörelsen, i händelse bolaget lyckades taga jagaren av grundet, skulle anses förfalla till betalning den dag jagaren blivit intagen i docka i Malmö. Den 15 december 1934 intogs jagaren, sedan bolaget med sin materiel lyckats taga densamma av grundet, i docka i sistnämnda stad, varest fartyget undergick reparation.

Den 13 februari 1935 erlade marinförvaltningen till bolaget 50,000 kronor såsom ersättning för bärgningen.

Bolaget, som icke åtnöjdes med nämnda belopp, yrkade vid Stockholms rådhusrätt, efter stämning, åläggande för Kungl. Maj:t och kronan att utgiva i bärgarlön ytterligare 450,000 kronor.

Genom dom den 13 januari 1936 prövade rådhusrätten, på anförda skäl, rättvist fastställa den bolaget tillkommande bärgarlönen till 200,000 kronor, varifrån emellertid skulle avgå förenämnda belopp 50,000 kronor, som ostriktigt den 13 februari 1935 erlagts till bolaget såsom gottgörelse i nu ifrågasvarande hänseende; och förpliktades förty Kungl. Maj:t och kronan att med jagaren Klas Ugcla och dess utrustning genast mot kvitto till bolaget utgiva 150,000 kronor jämte ränta efter sex procent om året å 200,000 kronor från den 15 december 1934 till den 13 februari 1935 och därifrån å utdömda

beloppet, till dess betalning skedde. Därjämte skulle Kungl. Maj:t och kronan ersätta bolagets rättegångskostnader med visst belopp.

I skrivelse den 13 februari 1936 har *marinförvaltningen* anfört, bland annat, följande.

Sedan bolaget förbundit sig att icke överklaga rådhusrättens dom, därest marinförvaltningen före den 10 februari 1936 till bolaget erlade, vad bolaget genom domen tillerkänts, utanordnade marinförvaltningen den 6 i nämnda månad dels ovannämnda belopp, 150,000 kronor, dels 14,559 kronor 50 öre, utgörande det för betalningsdagen ifråga uträknade beloppet för ovannämnda räntekostnader m. m. Bärningskostnaden för jagaren Klas Ugglas hade sålunda belupit sig till $(50,000 + 150,000 + 14,559: 50 =)$ 214,559 kronor 50 öre. Kostnaderna för reparation av jagaren jämte målning av bottenplåtar hade belupit sig å tillhoppa 208,019 kronor 70 öre. Slutligen hade marinförvaltningen för expertutlåtande, vittnesersättningar, rese- och traktamentsersättningar, besiktnings- och fartprov m. m. med anledning av grundstötningen och processen fått vidkännas kostnader å tillhoppa 13,537 kronor 35 öre. Samtliga ovannämnda belopp eller tillhoppa $(214,559: 50 + 208,019: 70 + 13,537: 35 =)$ 436,116 kronor 55 öre hade marinförvaltningen utgivit i förskott; och hemställde ämbetsverket, att nämnda belopp, utgörande totala kostnaden med anledning av jagaren Klas Ugglas grundstötning den 8 december 1934, måtte få ersättas från det utöver huvudtitlarna uppförda anslaget till oförutsedda utgifter.

Statskontoret har i utlåtande den 3 mars 1936 anfört, att, därest icke några anslags- eller andra medel för sjöförsvaret skulle kunna tagas i anspråk för täckande av ifrågavarande förskotterade kostnader, tillhoppa belöpande sig till 436,116 kronor 55 öre, för desammas gäldande torde få anlitas det å riksstaten för budgetåret 1935/1936 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört följande:

»I betraktande av de betydande kostnader det här gäller att täcka — sammanlagt 436,116 kronor 55 öre — samt dessa utgifters oförutsedda natur, anser jag mig ej böra ifrågasätta, att reservationsanslaget till underhåll av flottans fartyg och byggnader m. m. tages i anspråk för gäldande av desamma. Då ej heller något annat anslag under fjärde huvudtiteln kan disponeras för ifrågavarande ändamål, torde riksdagens medgivande böra inhämtas, i syfte att förenämnda belopp må bestridas från det för innevarande budgetår å riksstaten uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.»

Utskottet.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen må medgiva, att ett belopp av 436,116 kronor 55 öre, utgörande kostnaden med anledning av jagaren Klas Ugglas grundstötning, må gäldas av det i riksstaten för budgetåret 1935/1936 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.

2:o) Uti samma proposition (nr 189) har Kungl. Maj:t vidare föreslagit riksdagen medgiva, att till bestridande av kostnader för vissa av marinför-

valtningen gjorda inköp av drivmedel för flottans räkning må utav det i riksstaten för budgetåret 1935/1936 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av högst 300,000 kronor.

Genom brev den 25 oktober 1935 bemyndigade Kungl. Maj:t marinförvaltningen att för bestridande av kostnader för inköp av drivmedel för flottans räkning disponera — utöver för ändamålet tillgängliga medel å de s. k. bränsletitlarna — högst 400,000 kronor av anslaget till flottans krigsberedskap och övningar.

I skrivelse den 29 januari 1936 har *marinförvaltningen* meddelat, att kostnaderna för av ämbetsverket i enlighet med nyssnämnda bemyndigande inköpta drivmedelskvantiteter beräknades uppgå till sammanlagt 400,000 kronor, varav 100,000 kronor kunnat täckas av för ändamålet tillgängliga medel å marinens bränsletitlar. Det återstående beloppet, 300,000 kronor, komme alltså att drabba flottans övningsanslag. Då detta anslag med hänsyn till redan träffade dispositioner för övningarna under innevarande år endast tillfälligt kunde avvara ifrågavarande medel, vore det nödvändigt, att det från anslaget förskottade beloppet snarast möjligt bleve täckt genom särskild anvisning. Ämbetsverket hemställde därför, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att ställa ett belopp av 300,000 kronor till föfogande för täckande av den brist, som genom förenämnda drivmedelsinköp beräknades uppstå å anslaget till flottans krigsberedskap och övningar för budgetåret 1935/1936.

Statskontoret har i utlåtande i ärendet den 17 februari 1936 anfört, att, därest Kungl. Maj:t funne anledning tillmötesgå marinförvaltningens förevarande framställning, torde i den proposition, som komme att avlätas till riksdagen, böra föreslås, att det å riksstaten för innevarande budgetår upptagna förslagsanslaget till oförutsedda utgifter måtte få tagas i anspråk för ifrågavarande ändamål.

Departementschefen har för egen del i ärendet anfört bland annat följande:

»Såsom nyss nämnts, hava de med ifrågavarande drivmedelsinköp förenade kostnaderna hittills, i den mån icke medel härför kunnat disponeras å de s. k. bränsletitlarna, bestritts av det för innevarande budgetår anvisade reservationsanslaget till flottans krigsberedskap och övningar. I betraktande av de betydande utgifter, det här gäller att täcka, samt dessa utgifters oförutsedda natur anser jag mig emellertid icke böra ifrågasätta, att desamma skola slutligt bestridas av nämnda anslag, varigenom redan träffade dispositioner för flottans övningar skulle få väsentligt ändras. Vid sådant förhållande och då ej heller något annat anslag under fjärde huvudtiteln kan disponeras för ändamålet, torde riksdagens medgivande böra inhämtas, i syfte att kostnaderna för ifrågavarande drivmedelsinköp må med högst 300,000 kronor bestridas från det för budgetåret 1935/1936 å riksstaten uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter.»

Utskottet, som tagit del av de till ärendet hörande handlingarna, får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att till bestridande av kostnader för vissa av marinförvaltningen gjorda inköp av drivmedel för

flottans räkning må utav det i riksstaten för budgetåret 1935/1936 uppförda förslagsanslaget till oförutsedda utgifter tagas i anspråk ett belopp av högst 300,000 kronor.

Stockholm den 8 maj 1936.

På statsutskottets vägnar:

C. A. CARLSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Carlsson* i Gävle, *Nilsson* i Gränebo, *Svensson* i Kompersmåla, *Asplund*, *Bergström*, *Nylander*, *Nilsson* i Fredriksfält, *Sandén*, *Tham*, *Johanson* i Faleberg, *Magnusson* och *Bäcklund*, samt

från andra kammaren: herrar *Jansson*, *Strindlund*, *Holmgren*, *Jeppsson*, *Andersson* i Höör, *Persson* i Falla, *Svensson* i Grönvik, *Jonsson* i Eskilstuna, *Andersson* i Prästbol, *Norling*, *Isacsson* och *Aronson*.
